

Н.П. Сычугов, Ф. Н. Эрк, А.С. Матвеев. №3486237/30 - 15; заявл. 1.08.82; опубл. 23.02.84, Бюл. №7.

7. Михайлов Е.В. Методы и средства интенсификации процесса предварительной очистки зерна повышенной влажности: дис.... канд. техн. наук / Е.В. Михайлов. - Л., 1984.-233 с.

8. Михайлов Є.В., Білокопитов О.О., Кольцов М.П. Аспекти методики визначення параметрів повітряного потоку в пневмосистемі машини попереднього очищення зерна / Праці Таврійського державного агротехнологічного університету – Вип. 11, Т. 1 – Мелітополь: ТДАТУ, 2010.-с.242-250.

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОЛІЙНО - ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Михайлов Є.В., д.т.н., Задосна Н.О., інж., Мордарьов П.С., студ. Таврійський державний агротехнологічний університет

Постанова проблеми. Олійні культури виробляють у багатьох країнах, проте соняшник — здебільшого на євразійському континенті. У структурі виробництва олійних культур домінують соєві боби. Вони займають більше половини світового виробництва олійної сировини, тоді як ріпак — 12%, насіння хлопку, соняшник — по 8 % [1 - 6].

За прогнозами Міністерства сільського господарства США (USDA), у 2015-2016 маркетинговому році (МР) світове виробництво соняшнику досягне 40,5 млн т.

Зростання чисельності населення у світі забезпечує стабільний попит на олійні культури та, зокрема, соняшник, оскільки у країнах із низьким рівнем доходів населення олія соняшникова використовується як дешевий висококалорійний продукт у харчуванні людей, а шрот — як цінна добавка до раціонів годівлі тварин.

Виробництво олійних культур належить до основних напрямів діяльності в сільському господарстві України. Підтвердженням цього є зайнятість ними посівних площ. Торік усіма категоріями господарств засівалося 26,7 млн га ріллі. При цьому олійні культури займали майже 30 % всіх площ.

Упродовж останніх років в Україні спостерігалася тенденція до збільшення виробництва насіння соняшнику. Якщо у 2005 році врожай цієї культури становив 4,7 млн т, то у 2015-му отримано близько 11 млн т.

Основні матеріали дослідження. Олієдобувне виробництво Запорізької області нині представлено трьома екстракційними заводами (Пологівський ОЕЗ, Запорізький ОЖК та

Мелітопольський ОЕЗ) Також переробкою олієнасіння в області, за даними обласного управління статистики, займаються 72 переробних цехи малої потужності та олійниці.

Таблиця 1

Надходження олійної сировини соняшнику на головні підприємства олійно - переробної галузі Запорізької області [6]

Рік	2010MP	2011MP	2013MP	2014 MP	2015 MP
Підприємства	тонн	тонн	тонн	тонн	тонн
Запорізький ОЖК	372755	726546	499405	799104	853187
Мелітопольський ОЕЗ	75566	85976	125154	129535	152947
Пологівський ОЕЗ	510417	488236	359925	423055	360880

Найбільш потужним в області є Запорізький ОЖК з переробкою 853187 тонн за 2015MP. За ним - Пологівський ОЕЗ з переробкою 360880 тонн і Мелітопольський ОЕЗ з переробкою 152947 тонн. За період з 2010 по 2015 MP потужності підприємств олійно-жирової галузі Запорізької області збільшилися майже вдвічі за винятком Пологівського ОЕЗ.

З метою підвищення ефективності економічного розвитку олійно - переробної галузі Запорізької області пропонуються:

- впровадження технічних інновацій технології виробництва екстракційної олії;
- впровадження технології отримання рослинних фосфоліпідів на ПАТ "Пологівський олійноекстракційний завод" і ПАТ "Запорізький олійно-жировий комбінат";
- впровадження лінії і технології грануляції шроту та сміттєвих домішок на ПАТ "Мелітопольський олійноекстракційний завод";
- реструктуризація сировинної та олійно - переробної галузі Запорізької області.

Висновки

1. За прогнозами Міністерства сільського господарства США (USDA), у 2015-2016 маркетинговому році (MP) світове виробництво соняшнику досягне 40,5 млн т.
2. Упродовж останніх років в Україні спостерігалася тенденція до збільшення виробництва насіння соняшнику. Якщо у 2005 році врожай цієї культури становив 4,7 млн т, то у 2015-му отримано близько 11 млн т.
3. Найбільш потужним в Запорізькій області є Запорізький ОЖК з переробкою 853187 тонн за 2015MP. За ним - Пологівський ОЕЗ з переробкою 360880 тонн і Мелітопольський ОЕЗ з переробкою 152947. Частка ринку виробників олії Запорізької області Пологівський ОЕЗ Запорізький ОЖК Мелітопольський ОЕЗ складає 15,1% в загальному виробництві по Україні, що підтверджує економічну значущість олійно-жирової галузі Запорізької області.
4. З метою підвищення економічного розвитку олійно-переробної галузі Запорізької області

пропонується провадження технічних інновацій технології виробництва екстракційної олії, технології отримання рослинних фосфоліпідів та технології грануляції шроту і сміттевих домішок, реструктуризація сировинної та олійно - переробної галузі Запорізької області.

Список літератури

1. <http://www.agro-business.com.ua/ekonomichnyi-gektar/4125-pryvablyvist-oliinykh-kultur.html>
2. Характеристика олійно-жирового комплексу України. – Режим доступу: <http://www.geograf.com.ua/geoinfocentre/20-human-geography-ukraine-world/275-harakterystyka-oliyno-zhyrovogo-kompleksu-ukrainy>
3. http://www.mv.org.ua/news/91724-optimisticheskii_yubilei_meza.html
4. <http://economy-lib.com/povyshenie-effektivnosti-proizvodstva-i-pererabotki-semyan-podsolnechnika>
5. Статистична інформація Державного служби статистики України [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Олійно-жирова галузь України. Інформаційно-аналітичний бюлетень олійно-жирової галузі України та Російської Федерації. Показники роботи за 2009 – 2012 роки. – Харків: Український науково-дослідний інститут олії та жирів НААН, 2010 – 2015.

МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСІВ ВИРОБНИЦТВА КРУП

Ніконов С.Г. ст. викладач, Сумський національний аграрний університет

Метою роботи є механіко-технологічні основи процесів устаткування і розробка технологічного забезпечення системи автономного виробництва круп безпосередньо в регіонах вирощування зерна.

Забезпечення населення продовольчими товарами першої необхідності визначає головні напрямки розвитку зернопереробної галузі України. Одною з умов ефективного задовільнення ринкового попиту що до обсягів хлібопродуктів та вимог споживачів до їх якості та асортименту є децентралізація як борошномельного, так і круп'яного виробництва. Її проведення шляхом створення малих переробних підприємств та цехів фермерських господарств суттєво стримується відсутністю відповідного технологічного забезпечення та технічного оснащення. Особливо гострою є проблема розробки процесів та агрегатного устаткування для автономного виготовлення крупів безпосередньо в регіонах вирощування зернової сировини та споживання готової продукції.